

DET KONGELIGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT

Statsråden

Stortinget
Ekspedisjonskontoret
Karl Johans gate 22
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref
201101389-/LMR

Dato
07.11.2011

Spørsmål nr. 167 til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Rigmor Andersen Eide - Spørsmål om tiltak for å øke produksjon og forbruk av økologisk mat

Jeg viser til Stortingsrepresentanten Rigmor Andersen Eide sitt spørsmål om tiltak for å øke produksjon og forbruk av økologisk mat:

"Hvilke tiltak vil statsråden sette i verk for å øke produksjon og forbruk av økologisk produsert mat?"

I St.prp. nr 1 S (2010-2011) framgår det at Stortinget har satt som mål at det norske landbruket skal dekke etterspørselen etter varer det er naturlig å produsere i Norge, og i Regjeringens politiske plattform er det satt som mål at 15 pst. av matproduksjonen og matforbruket skal være økologisk i 2020. Landbruks- og matdepartementets handlingsplan *Økonomisk, agronomisk – økologisk!* skisserer strategiene for å nå målene om økologisk produksjon og forbruk.

Som Landbruks- og matminister er jeg opptatt av at vi i Norge skal produsere mat vi har forutsetning for å produsere og som forbrukerne etterspør.

Før finanskrisen var etterspørselen etter økologiske produkter større enn produksjonen. Norske forbrukere og matvarekjeder utfordret meg da på hvordan vi kunne øke produksjonen, slik at vi i større grad kunne dekke etterspørselen etter økologiske varer. Gjennom de påfølgende jordbruksoppgjør er det siden, og med tilslutning fra et flertall på Stortinget, gjennomført flere tiltak for å stimulere til økt økologisk produksjon.

Erfaringen etter finanskrisen har imidlertid vist at lavpriskjedene med lite utvalg av økologisk mat har vunnet markedsandeler, og den tidligere økningen i etterspørselen etter økologiske matvarer stoppet opp. Resultatene fra første halvår 2011 viser imidlertid at det igjen er større interesse for økologiske produkter. Dette er en positiv utvikling, som vi også ser i våre naboland. I dag er ca 5,5 pst. av arealet økologisk dyrket og ca 1 pst. av omsetningen i varehandelen er økologiske matvarer.

Jeg er opptatt av at norske bønder skal produsere mat etter forbrukernes ønsker. En forutsetning for dette er å få til velfungerende verdikjeder. Som representanten Andersen Eide er kjent med, er Matkjedeutvalgets rapport "Mat, makt og avmakt – om styrkeforholdene i verdikjeden for mat" på høring med høringsfrist 1.12. Utvalget peker i sin utredning på at samarbeidet mellom de ulike ledd i verdikjeden ikke fungerer godt nok.

For meg er det langsiktige målet selvsagt at markedets etterspørsel skal være styrende for produksjonen. Markedssvikten vi opplever tilsier imidlertid at det fortsatt er nødvendig å innrette virkemidlene for å stimulere til balanse mellom produksjon og forbruk. I forbindelse med jordbruksoppgjøret 2011 fikk Statens landbruksforvaltning og Matmerk tildelt et særskilt ansvar med å sikre at utviklingsmidlene i 2012 rettes inn mot å gjøre økologiske matvarer mer tilgjengelige.

Det økologiske markedet er lite og umodent og det må forventes at vi vil oppleve ubalanse også i framtida. Produksjon av jordbruksvarer har på sin side ofte karakter av å være mer langsiktig, og der det ikke er mulig å slå produksjonen av eller på i lys av raske og skiftende markedssvingninger. Jeg viser også til svar på spørsmål nr. 99 til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal om regjeringens politikk når det gjelder økologiske matvarer.

Vi skal produsere økologisk mat i Norge først og fremst fordi forbrukerne vil ha dette tilbudet. Jeg finner imidlertid også grunn til å framheve den viktige funksjonen som økologiske driftsformer har som utviklings- og læringsarena for miljøretting av det konvensjonelle jordbruket.

For Regjeringen er det derfor viktig å føre en langsiktig og forutsigbar politikk, ikke å endre kurs og virkemidler basert på brå og forbigående svingninger i markedet.

Med hilsen

Lars Peder Brekk